

NATURA 2000

TIETOLOMAKE

Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

TIETOLOMAKE

Erityissuojelualueille (SPA), ehdotuksille yhteisölle tärkeiksi alueiksi (pSCI), yhteisölle tärkeille alueille (SCI) ja erityisten suojelutoimien alueille (SAC)

1. ALUEEN TUNNISTUS

1.1. TYYPPI

B

1.2. ALUEEN KOODI

FI0100056

1.3 ALUEEN NIMI:

Kalkkilammi-Sääksjärvi

1.4. ENSIMMÄINEN TÄYTTÖAJANKOHTA

199609

1.5. PÄIVITYSAJANKOHTA

1.6. VASTUUTAHO:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

1.7. AJANKOHTA, JONA ALUE ON ILMOITETTU JA OSOITETTU/LUOKITELTU ERITYISALUEEKSI

Ajankohta, jona alue on luokiteltu SPA-alueeksi:

--

Kansallinen oikeusperusta SPA-alueen osoittamiselle:

--

Ajankohta, jona aluetta on ehdotettu SCI-alueeksi:

199808

Ajankohta, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (*):

--

Ajankohta, jona alue on osoitettu SAC-alueeksi:

201504

Kansallinen oikeusperusta SAC-alueen osoittamiselle:

Asetus 354/2015

Huomautus/huomautukset (**):

(*) (*) Valinnainen kenttä. Ympäristöasioiden pääosasto dokumentoi ajankohdan, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (asiaa koskevan EU-luettelon hyväksymispäivä).

(**) (**) Valinnainen kenttä. Huomautuksia voidaan antaa esimerkiksi sellaisten alueiden luokittelu- tai osoittamisajankohdista, jotka koostuvat alunperin erillisistä SPA- ja /tai SCI-alueista

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

2. ALUEEN SIJAINTI

2.1 ALUEEN KESKIPISTE (desimaaliasteina)

Pituusaste

24,6661

Leveysaste

60,5103

2.2 PINTA-ALA (ha):

976,00

2.3 MERIPINTA-ALAN OSUUS (%):

0

2.4 PITUUS (km):

2.5 HALLINNOLLINEN ALUEKOODI JA -NIMI:

NUTS II -tason koodi

FI1B

Unionin alueen nimi

Helsinki-Uusimaa

2.6 LUONNONMAANTIETEELLISET VYÖHYKKEET:

☐ Alppivyöhyke (% (*))	☒ Boreaalinen vyöhyke (% (*))	☐ Välimeren vyöhyke (% (*))
☐ Atlantin vyöhyke (% (*))	☐ Mannervyöhyke (% (*))	☐ Pannonian vyöhyke (% (*))
☐ Mustanmeren vyöhyke (% (*))	☐ Makaronesian vyöhyke (% (*))	☐ Arovyöhyke (% (*))

(*) Jos alue sijitsee useammalla kuin yhdellä luonnonmaantieteellisellä vyöhykkeellä, ilmoitetaan peittävyysprosentti kullakin vyöhykkeellä (valinnainen).

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIET SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

Liitteen I mukaiset luontotyypit						Alueen arviointi			
Koodi	PF	NP	Pinta-ala (ha)	Luolat (lkm)	Tietojen laatu	A B C D	A B C		
						Edustavuus	Suhteellinen pinta-ala	Suojelu	Yleisarviointi
3110			282		G	A	C	A	A
3160			10		P	B	C	A	B
7110			98		M	B	C	A	B
7140			1,5		M	B	C	B	B
7160			0,1		P	A	C	B	A
7230			0,25		M	A	C	C	A
9050			5,24		G	B	C	B	B
9060			254		P	B	C	C	B
91D0			47		M	B	C	C	C

PF: Merkitään "x" ensisijaisuuden ilmoittamiseksi, jos luontotyyppi esiintyy sekä ensisijaisesti suojeltavassa että muussa muodossa (6210, 7130, 9430)

NP: Merkitään "x", jos luontotyyppiä ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Pinta-ala: Ilmoitettaessa voidaan käyttää desimaaliarvoja

Luolat: Jos luontotyypeistä 8310 ja 8330 (luolat) ei ole saatavilla arvioita pinta-alasta, ilmoitetaan luolien lukumäärä

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaation perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio)

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

3.2 DIREKTIIVIN 2009/147/EY 4 ARTIKLAN JA DIREKTIIVIN 92/43/ETY LIITTEEN II MUKAISET LAJIT SEKÄ ALUEIDEN ARVIOINTI NÄIDEN OSALTA

Laji			Alueen populaatio					Alueen arviointi					
Ryh- mä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok- ka	Tietojen laatu	Popu- laatio	Suo- jelu	Eristy- neisyys	Yleis- arv.
					Minimi	Maks.							

Alueella on lisäksi yksi uhanalainen laji

3.3 MUUT TÄRKEÄT KASVI- ja ELÄINLAJIT

Laji			Alueen populaatio					Perustelut						
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok- ka	Liite		Muut luokat			
					Minimi	Maksimi			IV	V	A	B	C	D
B	A002	Gavia arctica			5	18	i	R						X
I		Anacaena globulus						V			X			
I		Crunoecia irrorata						V			X			
I		Neolimnomyia (Neolimnomyia) batava						V			X			
I		Ormosia loxia						V			X			
I		Ptychoptera lacustris			3	3	localities	R			X			
I		Sycorax silacea						V			X			
P		Bryum pseudotriquetrum						R			X			
P		Carex appropinquata						R			X			
P	5187	Diphasiastrum tristachyum						R			X			
P		Pulsatilla vernalis						V			X			
P		Trichocolea tomentella						R			X			

Ryhmä: A = Sannakkoeläimet, B = Linnut, F = Kalat, FU = Sienet, I = Selkärangattomat, L = Jäkälät, M = Nisäkkäät, P = Kasvit ja R = Matelijat

Koodi: Lintujen ja liitteiden IV ja V lajien osalta tulisi tieteellisen nimen lisäksi käyttää viiteportaalisissa annettua koodia.

S: Merkitään "kyllä", kun lajia koskevat tiedot ovat arkaluontoisia ja niitä sen vuoksi ei aseteta yleisesti saataville

NP: Merkitään "x", jos lajia ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Tyyppi: p = pysyvä, r = pesivä/lisääntyvä, c = levähtävä, w = talvehtiva (kasvien ja muiden kuin muuttavien lajien osalta merkitään "pysyvä")

Yksikkö: i = yksilöt, p = parit tai muut yksiköt populaatioyksiköitä ja koodeja koskevan standardoidun luettelon mukaisesti ottaen huomioon luontotyyppidirektiivin 12 ja 17 artikla (raportointi) (ks. viiteportaali).

Luokka (runsausluokat): C = Yleinen, R = Harvinainen, V = Hyvin harvinainen, P = Esiintyvä.

Perusteluluokat: IV, V: Luontotyyppidirektiivin liitteissä IV ja V olevat lajit, A: Kansallinen punainen lista, B: Kotoperäinen (endemi), C: Kansainväliset yleissopimukset ja D: muu syy

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaatin perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio) ja DD = "Ei tietoja" (tätä luokkaa käytetään vain, jos populaation koosta ei voida tehdä edes karkeaa arviota; tässä tapauksessa populaation kokoa koskeva kenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta runsausluokkia koskeva kenttä on täytettävä).

4. ALUEEN KUVAUS

4.1. ALUEEN YLEISPIIRTEET:

Koodi	Luontotyyppiluokka	Peittävyys (%)
N06	Sisävedet: järvet ja lammet sekä virtaavat vedet	33
N07	Suot ja rantakasvillisuus	12
N16	Lehtipuumetsät	5
N17	Havupuumetsät	50
LUONTOTYYPPIEN KOKONAIPEITTÄVYYS		100 %

ALUEEN MUUT OMINAISPIIRTEET

Natura 2000 -alue koostuu kolmesta erillisestä alueesta Hyvinkään ja Nurmijärven rajan tuntumassa. Se on luonnoltaan hyvin monipuolinen kokonaisuus. Alueella esiintyy useita harvinaisia letto-, lähteikkö-, harju- ja vesikasvilajeja.

Pohjoisin osa-alue on Hyvinkäällä sijaitseva Kalkkilammia ympäröivä suoalue, jolla esiintyy rehevän lettomaisia suotyyppisiä. Suuri osa alueesta on ojitettua ja kaipaa ennallistamistoimia, mutta on edelleen luontoarvoiltaan erittäin merkittävä.

Natura-kohteen suurin osa-alue on Sääksjärven ympäristö. Siihen kuuluvat Sääksjärvi saarineen, järveä ympäröivä Kiljavannun harjualue (poisluettuna rakennetut ja vahvistetussa osayleiskaavassa rakentamiseen varatut alueet), Vihtilampi, Märkiö, Kakari ja Haukilampi sekä Matkunsuo ja Matkunlammi. Kiljavannun harju on ensimmäisen Salpausselän reunamuodostoon kuuluva monipuolinen harjualue, jolla on mm. suurehko reunatasanne, kaksi suurta reunaselännettä sekä useita edustavia muinaisrantoja. Kasvillisuus on pääasiassa puolukka- ja kanervatyypin kangasmetsää, jossa on harjukasvillisuuteen kuuluvaa lajistoa.

Sääksjärvi puolestaan on laskujoeton pohjavesijärvi, jonka vesi vaihtuu maaperän kautta. Järven keskisyvyys on 4,08 metriä ja suurin syvyys n. 7 metriä. Järven rannoilla on edustavia luonnonhiekkarantoja. Vesi on kirkasta ja laadultaan sekä hydrologialtaan lähes luonnontilaista. Vihtilampi, Märkiö ja Kakari ovat Sääksjärven lähivaluma-alueella sijaitsevia lampia. Niiden pinta on 3-7 metriä korkeammalla kuin Sääksjärven, joten niiden veden laatu vaikuttanee pitkällä aikavälillä Sääksjärven veden laatuun.

Matkunsuo on edustava, luonnontilaisena säilynyt karuhko keidassuo, jonka eteläosassa on pieniä allikoita. Suolla esiintyy myös ruoppakuljuja. Suon keskellä on ruskeavetinen, luonnontilainen Matkunlammi.

Kiljavannun vesistöjen rannoille on sijoittunut varsin paljon eri yhteisöjen toimintoja: Kiljavan ja Röykän sairaalat, Kiljavan opisto, geofysikaalinen observatorio, koulujen, seurakuntien ja partiolaisten leirikeskukset, SAFAn alue, uimarantoja, matkailuperävaunualue sekä yksityistä loma-asutusta. Alue on siten tärkeä virkistyskohde.

Kolmas ja pienin Natura-alueen osa on Kiljavan lähteikkö, josta osa on jo perustettu valtion soidensuojelualueeksi. Lähteikköjen lisäksi alueella on erilaisia lehtotyyppisiä sekä kangasmetsäkasvillisuutta.

4.2. ALUEEN LUONNE JA MERKITYS

Alue on monipuolinen ja erittäin arvokas luontokokonaisuus, jonka eri osat on todettu eri suojeluohjelmissa yksinäänkin valtakunnallisesti arvokkaiksi. Alueelle on keskittynyt hyvin monien harvinaisten kasvien esiintymiä.

Alueella on luontodirektiivin useiden luontotyyppien esiintymiä edustavimmillaan Uudellamaalla. Alueella esiintyy myös luontodirektiivin liitteen II kasvilajeja.

Kalkkilammin ympäristö

Kalkkilammin ympäristössä esiintyvät lettomaiset suot edustavat Etelä-Suomessa harvinaisia suotyyppisiä. Edustavimmillaan letto on Kalkkilammin välittömässä läheisyydessä. Alueen lettokasvilajit ovat Etelä-Suomessa harvinaisia, osin uhanalaisia. Aluetta uhkaa kuivumisen eteneminen, joten ennallistamistoimet ovat tarpeen.

Kiljavannun

Kiljavannun on valtakunnallisesti merkittävä harjualue, jolla on geologista, biologista ja maisemallista arvoa. Kokonaisuuden arvoa nostavat pohjavesijärvet ja -lammet. Kiljavannun metsät ovat varsin nuoria ja käsiteltyjä. Aluskasvillisuudessa esiintyy muutamia vain

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

harjuilla viihtyviä lajeja, mm. valtakunnallisesti uhanalainen harjukeltalieko. Kangasvuokon ainoat uusmaalaiset esiintymät ovat Kiljavannummella. Ne ovat säilyneet ilman maankäytön muutoksia, mutta kangasvuokon kasvaminen alueella ei ole nykyisellään aivan varmaa.

Sääksjärvi

Sääksjärvi on tyyppiltään ja hydrologialtaan varsin harvinainen järvi, koska se on oikeastaan suuri lähde. Järvi edustaa luontodirektiin luontotyyppiä niukkaravinteiset järvet, joissa on runsaasti pohjaversoiskasvillisuutta. Pohjassa kasvaa mm. raania ja järven linnustoon kuuluu mm. kuikka.

Matkunsuo

Matkunsuo on harvinaisen luonnontilaisena säilynyt edustava keidassuo, jonka arvoa lisää luonnontilainen Matkunlammi. Suon pohjoispäästä on tavattu Uudellamaalla harvinaista vaiveroa sekä aiemmin myös punakämmekkää.

Kiljavan lähteikkö

Luonnontilassa säilyneet lähteiköt ovat Uudellamaalla hyvin harvinaisia, joten Kiljavan lähteikköalue on erittäin merkittävä. Alueella kasvaa useita harvinaisia kasveja kuten korpisorsimo, pesäjuuri ja tuoksumatara. Vain lähteiköillä kasvava harsosammal on valtakunnallisesti uhanalainen. Lajistoon kuuluu myös useita lehtokasvilajeja.

Kiljavan lähteikön läheistöllä on vedenottamo.

Matkunsuo:

Alueella on runsasta virkistyskäyttöä. Aiheuttaa kulumista.

Kiljavannummi:

Alue on suosittua virkistysmaastoa. Metsätalous on köyhdyttänyt alueen lajistoa.

Kalkkilammi:

Tehokas metsätalous on uhka suolajiston säilymiselle. Ojitukset ovat kuivattaneet aluetta.

Suojelutavoitteen määrittely:

Kaikki tietolomakkeen taulukoissa 3.1. ja 3.2. mainitut luontotyypit ja lajit kuuluvat alueen suojeluperusteisiin (lukuun ottamatta edustavuudeltaan luokkaan D luokiteltuja luontotyyppisiä ja populaation merkittävyyden osalta luokkaan D luokiteltuja lajeja) ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa.

Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

Kiljavannummi, Matkunsuo ja alueen järvet

Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys sekä ohjaamalla alueen käyttöä.

Kalkkilammi ja Kiljavan lähteikköalue

Alueilla vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään hoitotoimenpiteillä ja luontotyyppien ja lajien elinympäristön laatua tai populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

4.3 UHAT, KUORMITUKSET JA TOIMET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA ALUEESEEN**Kaikkein tärkeimmät vaikutukset ja toimet, joilla on suuria vaikutuksia alueeseen**

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)

Muita tärkeitä vaikutuksia, joilla kohtalaisia/vähäisiä vaikutuksia alueeseen

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)

Arviointiskaala: H = suuri, M = kohtalainen, L = vähäinen

Pilaantuminen: N = Typpikuormitus, P = Fosfori-/fosfaattikuormitus, A = Happokuormitus/hapettuminen, T = Toksiset epäorgaaniset kemikaalit, O = Toksiset orgaaniset kemikaalit, ja X = Monenlaisia pilaavia aineita.

i = sisäpuolella, o = ulkopuolella, b = sekä sisä- että ulkopuolella.

4.4 OMISTUSSUHTEET (valinnainen)

	Tyyppi	(%)
Julkinen	Kansallinen/ liittovaltion taso	24
	Valtio/maakunta	
	Paikallinen/ kunnallinen	
	Muu julkinen	
	Yhteisomistus	
	Yksityinen	76
	Ei tiedossa	
	Yhteensä	100

4.5 TIETOLÄHTEET (VALINNAINEN)

Erityissuojelua vaativat vesistöt. 1992. YM. Työryhmän mietintö 63. (asiasanat: erityissuojelu, suojeluarvo, vesistöt, valuma-alueet, suojelun keinot)

Jalkanen, Hanna. Uhanalaistietoja kesältä 1994. Galium odoratum (tuoksumatara), Listera ovata (soikkokaksikko) ja Neottia nidus-avis (pesäjuuri). (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Lyytikäinen, Ari. 1986. Valtakunnallinen harjututkimus. Väliraportti. Uudenmaan harjuluonto. Suojelun ja moninaiskäytön kannalta merkittävät harjalueet. Luettelot, alueiden kuvaukset ja rajaukset seutukaava-alueittain. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Neuvottelu Natura 2000 -ohjelman ja Sääksjärven alueen maankäytön ja virkistystoimintojen johdosta 22.8.1996. Muistio 3.9.1996. Nurmijärven kunta/ Ympäristöpalvelualue. (julkaisematon selvitys).

Nironen, Markku. 1991. Nurmijärven luonnoltaan arvokkaat pienvedet. Nurmijärven kunta/ Ympäristönsuojelulautakunta. (julkaistu artikkeli).

Ormio, Hannu. 1996. Kiljavan suojelukohteet -maastotarkastus 30.8.1996. (tiedonanto Uudenmaan ympäristökeskukselle).

Rinne, Eija. 1994. Uhanalaisen lajin esiintymä Hyvinkään Kalkkivuorella. (tiedonanto Uudenmaan ympäristökeskukselle).

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

Salmia, Aulikki. 1988. Hyvinkään uhanalaiset lajit. Lutukka 1988/4. (julkaistu artikkeli).

Soidensuojelun perusohjelma II. 1980. Maa- ja metsätalousministeriön soidensuojelutyöryhmä. Komiteamietintö 1980:15. (Peräpohjolan ja Lapin soidensuojelun perusohjelma, Etelä-Suomen perusohjelman täydentäminen). 45 s.

Uhanalaistiedot. *Carex atherodes* (vienansara). Havainnot mm. Toivonen, Tauno 1982. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Uhanalaistiedot. *Carex appropinquata* (röyhysara). Havainnot mm. Tuominen, Seppo 1982. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Uhanalaistiedot. *Diphasiastrum complanatum* subsp. *Chamaecyperissus* (harjukeltalieko). Havainnot mm. Toivonen, Tauno 1982. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Uhanalaistiedot. *Eriphorum latifolium* (lettovilla). Havainnot mm. Tuominen, Seppo ja Veijanen, Ari 1982. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Uhanalaistiedot. *Glyceria lithuanica* (korpisorsimo). Havainnot mm. Toivonen, Tauno 1982. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Uhanalaistiedot. *Littorella uniflora* (raani). Havainnot mm. Toivonen, Tauno 1982. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Uhanalaistiedot. *Neottia nidus-avis* (pesäjuuri). Havainnot mm. Jalkanen, Hanna 1994, Toivonen, Tauno 1986. (julkaisematon selvitys, Uudenmaan ympäristökeskus).

Valtakunnallinen harjajensuojeluohjelma. 1980. Komiteamietintö 1980:41. Maa- ja metsätalousministeriön harjajensuojelutyöryhmä.

Valtakunnallinen harjajensuojeluohjelma (sisältää kohdeluettelon ja karttarajaukset). 1984. YM. Ympäristön- ja luonnonsuojeluosaston julkaisu D:6. Helsinki 1984.

Valtakunnallinen soidensuojelun perusohjelma. 1981. Maa- ja metsätalousministeriö. 30 s. + kohteiden karttarajaukset.

Vilka, Leena. 1988. Hyvinkään arvokkaat luontokohteet. Hyvinkään kaupunki. Ympäristönsuojelulautakunta/ Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys. (julkaistu artikkeli).

Tietokantatäydennys 2016

Metsähallitus 2013: Luontotyyppi-inventointi. MHGIS ja YSAGIS -tietokannat, luontotyyppi-aineisto 15.11.2013.

Suomen ympäristökeskus 2013: Hertta (Eliölajit -tietojärjestelmä) 1.1.2013.

Linkit:

5. ALUEEN SUOJELUN TILA (VALINNAINEN)

5.1 SUOJELUALUETYYPIT KANSALLISELLA JA ALUEELLISELLÄ TASOLLA

Koodi	Peittävyys (%)
FI14	50
FI03	0
FI00	50

5.2 ALUEEN YHTEYDET MUIHIN ALUEISIIN:

-osoitettu kansallisella tai alueellisella tasolla

Tyyppin koodi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
---------------	-------------	--------	----------------

-osoitettu kansainvälisellä tasolla

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

Tyyppi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
--------	-------------	--------	----------------

5.3 ALUEEN OSOITTAMINEN

Natura-alueella käytetään useita eri suojelun toteutuskeinoja. Uusia luonnonsuojelualueita ehdotetaan perustettavaksi n. 37 hehtaaria valtion maille (ks. tarkemmin jäljempänä). Lisäksi Kiljavan lähteiköltä ehdotetaan hankittavaksi valtiolle n. 4 hehtaaria Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän maita, jotka suurimmaksi osaksi kuuluvat soidensuojeluohjelmaan.

Kalkkilammin osa-alue

Kalkkilammia ympäröivä suoalue kuuluu valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan. Lettomainen korpialue on kuitenkin laajempi ulottuen Leppälammille saakka. Natura-alueen rajausta on suurempi kuin soidensuojeluohjelman alue, koska osa alueen arvoista sijoittuu aivan soidensuojeluohjelma-alueen rajalle tai sen ulkopuolelle. Laajempi rajausta on tarpeen myös alueen ennallistamiseksi, sillä ennallistaminen on vaikeaa aivan pienillä suokuvioilla. Natura-alueen rajausta noudattaa Kytäjän vahvistetun osayleiskaavan suojelualuevarausta. Natura-alueen toteutuskeinona on rakennuslaki eli kyseinen kaava. Kaavan SL-alueella on voimassa rakennuslain 124a §:n mukainen toimenpidekielto, ja rakennuslain 135 §:n perusteella kielletään rakentamista tai suorittamista muita toimenpiteitä siten, että SL-alueen luonnonsuojelulliset arvot heikkenevät. Alueen luonnontila on kärsinyt ojituksista ja hakkuista. Maaperä on kuitenkin ravinteikasta, joten luonnontilan palauttaminen lienee mahdollista ennallistamistoimilla. Kalkkilammin alueelle on laadittu ennallistamissuunnitelma, alueen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien ja lajien suojelulle on suuri.

Sääksjärvi, Vihtilampi, Märkiö, Kakari ja Haukilampi

Sääksjärvi on ympäristöministeriön asettaman vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mukaan erityisesti suojeltava vesistö. Sen vesialue kuuluu Natura-alueeseen toteutuskeinonaan vesilaki. Vesilain avulla suojellaan järven veden laatua, hydrologiaa ja vedenalaista eliöyhteisöä. Vihtilampi, Märkiö, Kakari ja Haukilampi sijaitsevat Sääksjärven lähivaluma-alueella. Niiden veden laatu todennäköisesti vaikuttaa myös Sääksjärven veden laatuun, sillä maaperä vesistöjen välissä on hyvin läpäisevää hiekkamaata ja lammet sijaitsevat korkeammalla kuin Sääksjärvi. Tämän vuoksi myös lammet on liitetty Natura-alueeseen toteutuskeinonaan vesilaki. Kaikki mainitut vesistöt sijaitsevat valtakunnallisen harjijensuojeluohjelma-alueen sisällä.

Sääksjärven Mustasaari ja Säippäsaari

Pienet saaret ovat valtion omistuksessa ja metsähallituksen hallinnassa. Natura-alueen toteutuskeinona niillä on luonnonsuojelulain mukaisen suojelun perustaminen.

Kiljavannummi

Koko Kiljavannummi kuuluu valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan. Natura-alueen toteutuskeinot vaihtelevat Kiljavannummin eri osissa. Hyvinkään puolella toteutuskeinona on rakennuslaki eli vahvistettu Kytäjän osayleiskaava. Natura-alue on kaavassa MU-2 -aluetta, jolta haja-asutusalue on siirretty pois ja jolla on voimassa rakennuslain 124a §:n mukainen toimenpidekielto, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, muuta maanpinnan rikkomista sekä sellaisia avohakkuita, jotka muuttavat huomattavasti alueen metsäluontoa ja maisemakuvaa. Rakennuslain 135 §:n perusteella kielletään rakentamista tai suorittamista muita toimenpiteitä siten, että MU-2 -alueen luonnonsuojelulliset arvot heikkenevät. Nurmijärvellä Natura-alueen toteutuskeino Kiljavannummella on pääasiassa maa-aineslaki, joka säätelee maa-aineksen ottamistoimintaa. Valtion omistamalla ja metsähallituksen hallinnassa olevalla Koivuniemen metsä- ja ranta-alueella toteutuskeino on luonnonsuojelulain mukaisen suojelun perustaminen. Tämä alue on myös vahvistetun seutukaavan suojelualuetta.

Matkunsuo

Matkunsuolla Natura-alueen toteutuskeinona on rakennuslaki eli alueella voimassaolevien vahvistettujen osayleiskaavojen kaavamääräykset. Hyvinkään puoleinen osa Matkunsuosta on vahvistetun Kytäjän osayleiskaavan suojelun alue. SL-alueella on voimassa rakennuslain 124a §:n mukainen toimenpidekielto, ja rakennuslain 135 §:n perusteella kielletään rakentamista tai suorittamista muita toimenpiteitä siten, että SL-alueen luonnonsuojelulliset arvot heikkenevät. Nurmijärven puoleinen osa suosta on vahvistetun Hyvinkäänkylän harjialueiden osayleiskaavan suojelun alue. S-alueella on voimassa rakennuslain 124a §:n mukainen toimenpidekielto. Suosituksena on, että alueen metsänhoidossa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen suojelu- ja ympäristöarvoihin. Alueen kasvillisuus- ja vesiolosuhteita ei saa muuttaa. Pääosa Matkunsuosta on perustettu luonnonsuojelun alueeksi.

Kiljavan lähteikköalue

Kiljavan lähteikön Natura-alueen pohjoisosa kuuluu valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan. Osa siitä on jo asetuksella rauhoitettua valtion soidensuojelun aluetta.

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

Natura-alueen toteutuskeinona Kiljavan lähteiköllä on luonnonsuojelulain mukaisen suojelun perustaminen. Yli puolet vielä rauhoittamattomasta alueesta on valtion omistamaa ja metsähallituksen hallinnassa. Perusteena suojelun laajentamiseen tälle alueelle on suojavaikkeen muodostaminen lähteikön lähivaluma-alueelle.

ALUEEN KOODI: FI0100056

NATURA 2000 Data Form

6. ALUEEN HOITO

6.1 ALUEEN HOIDOSTA VASTAAVA(T) TAHO(T):

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

6.2 HOITOSUUNNITELMA(T):

Onko hoitosuunnitelma laadittu?

 Kyllä

Nimi:

Linkki:

 Ei, mutta valmisteilla Ei

6.3 SUOJELUTOIMET

7. ALUEEN KARTTA

INSPIRE ID -tunnus:

Onko kartta toimitettu PDF-tiedostona? (valinnainen)

 Kyllä Ei

Tiedot alkuperäisestä kartasta, jota käytetty sähköisten rajausten digitoimisessa (valinnainen).